

DEBRECZEN

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN:
 Egy óra 1 korona
 Negyedévre 3
 Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN:
 Egy óra 1 K 50 f.
 Negyedévre 4 K 50 f.
 Egyes szám ára 6 fill.

Negyvenhatodik évfolyam.
55-ik szám.
Vasárnap, 1914. március 8.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Darabos-utca 7. szám.
 Telefon: 412.

A magyar ipar küzdelmei.

Az osztrák ipar fölényesen uralkodik a magyar piac fölött. Legjelentékenyebb fogyasztói vagyunk az osztrák gyártmányoknak. A magyar ipar alig tud fölszabadulni az osztrák ipar aránytalanul sulyosabb tőkéjének a nyomása alól.

A sikeres konkurrenca első feltétele a tőke. A magyar ipar képtelen a versenyt fölvenni Ausztriával, mert nincs megfelelő tőkéje az eredményes küzdelemhez. Csak egynémely iparágban lehet kiszorítani az osztrák gyártmányt, amely silány minőségével nem veheti föl a versenyt a hazai produktumokkal szemben. A magyar ipar észlelhető föllendülése hathatósabb munkára kényszerítette az osztrák gyárat, dörögnek is a reklámfegyverek.

Ebben az életbevágó harcban csak akkor gyűrheti le a magyar ipar a veszedelmes osztrák konkurrenciát, ha bírja pénzzel és üzleti élelmességgel. Remélhető, hogy a viszonyok jobbrafordulásával megerősödik az iparunk és a harc, amely megindult az osztrák gyártmányok beáramlásának lehető korlátozására, — eredménnyel végződik.

Fölsorolunk egyes iparágakat, a

melyek körül igen érdekes konkurrenca alakult.

A bőriparban a durvább kikészítésű gyártmányok (talpbőrök) kitűnően győzik a versenyt az osztrákok hasonló gyártmányaival.

A szappangyártásban már sokkal sulyosabb a magyar ipar helyzete. Nem lehet leküzdeni az osztrák tőkét. Az egész piacon zavartalanul terjeszkedik az osztrák Schicht-gyár. Óriási tőkével, mintegy negyven millióval rendelkezik. Százegrezket költ reklámra, aminek meg is van a hatása. A magyar fogyasztó közönség egyik legkeresettebb cikke ez a szappan. Megpróbálkoztak már ezen a téren is a konkurrenciával, de sikertelenül.

Gyárak alakultak, melyek a Schicht-gyártmányokhoz hasonló formájú szappant gyártottak. Egynémelyik minősége sokkal különb is volt, mint a Schicht-szappané és a piacon mégsem lehetett megtörni az uralmát. A konkurrens vállalkozások nem utánozták a hatalmas reklamározásban és lemaradtak. — A Schicht-gyár győzte pénzzel, leszorította az árakat és megsemmisítette a konkurrenciát.

Van egy magyar vállalkozás, a Flóra-gyár, amely szintén igen tekintélyes tőkével rendelkezik és már hódít a piacon.

A magyar vállalkozás már is sok gondot okoz a Schicht-gyárnak. Remélhető, hogy a magyar gyártmány-

ban végre erős konkurrencre talál az osztrák gyár.

Érdekes verseny keletkezett egy igen keresett cikk, a mosószóda körül. Osztrák és magyar gyárosok kartell kötöttek, néhány gyáros azonban kartellen kívül maradt. Ezek a kisebb gyárak a gyöngébb minőségű mosószódát olcsóbban árusították. A kartellnek külön alaptőkéje (3—4 millió koronája) van a konkurrenca letörésére, amit föl is használt. Lenyomták a silányabb minőségű szóda árát, aminek következtében a kartellen kívül álló gyárak tönkrementek. A kartell pedig behozta a veszteségét olyképen, hogy ugyanannyival felemelte a jobb minőségű szóda árát, mint a mennyivel leszorította a gyöngébbet.

Ujabbán Triesztben alakult egy mosószóda-gyár, nagy tőkével. Erős konkurrenca fejlődött a kartell és a nagy trieszti gyár között. A versenyt azzal próbálja ellensúlyozni a kartell, hogy kedvező feltételekkel és hosszabb időre, öt évre csinál kötések. Ennek a versenynek a kimenetele elé nagy várakozással néznek kereskedelmi körökben.

Nem ilyen éles a küzdelem a rézgalic vagy kékkő gyártásában. Olyan nagy a kereslet, hogy az osztrák gyárak mellett magyar cégek, magyar gyárak is érvényesülhetnek. A szőlőpermetezésre rengeteg tömegben, milliókra rugó értékben használják a rézgalicot.

Vagyonközösség.

Nem szívesen ebédek uj házasoknál. Először azért, mert az étel nem sokat ér; após és anyós takarékoskást predikálnak s a gerlice pár olyan szakácsnét fogad, akinek tizenöt frank a havi fizetése, aki odasúti a húst serpenyőhöz, amíg a káplárjával enyeleg. A második, a nyomósabb ok pedig az, hogy a fiatalok feszélyezve érzik magukat és feszélyezik a vendéget. Ha az ember az asszonyval beszél, a férj szóvalanná válik, ha pedig a férje élken figyel, akkor az asszony elhagyatottnak érzi magát és duzzog. Ha az ember hallgat, akkor a házastársak rejtett szavakat ejtenek el bizonyos dologról, melyeket az avatatlan nem ért meg. Ebéd után az embert a zongorához ültetik vagy ölébe teszik az albumot, melyben meglegli az egész család arcképgyűjteményét föl- és lemenő sorozatban — hogy a pároska zavartalanul vonulhasson vissza az ablakfülkébe.

Mindig megmarad emlékezetemben az az ebéd, melyet Bréval Pálnál költöttem el

rövid idővel azután, hogy visszatért a nászútjáról.

Mihelyt bemutatott madame Brévalnak, egy magasra s vékonyra nőit, hidegnek látszó, a mélabus geméhez tartozó ifju hölgyet, asztalhoz ültünk. Az ebéd zavartalanul folyt le s utána utazásokról csevegtünk a szalóban. Minthogy Pál azokat a kellemetlenségeket említette, melyek a nagy utitáskák miatt érik az embert, én, hogy mondjak valamit, azt a banális anecdotát adtam:

— Kiki a maga utitáskáskáját.
 — Ugy van, az a legjobb — helyeselt Pál a nézetemet.

A fiatal asszony nyugtalanná lett, arca elborult. Egy pillantásra sem méltatott engem, végre megkérdezte az urától:

— Miért mondtad, hogy az a legjobb?
 — Mert úgy gondolom. Ugy van, kiki a maga utitáskáskáját.

Az asszony szemrehányó pillantást vetett reá és fájdalommal hangon mondotta:

— Ugy hát nagyon szenvedhetél utazásunk közben, mert mi csak egy utitáskát

vittünk magunkkal — s nyomtatékosan még azt is hozzátette: — Egy utitáskát mindkettőnk számára!

Bréval Pált annyira zavarba hozta a következtetés, hogy azt hittem, melléje kell állnom. Siettem hát kijelenteni:

— Hiszen azzal, hogy azt mondtuk, kiki a maga utitáskáskáját, csak azt akartuk jelezni, hogy mindenkinek a magáét, mindenkinek a maga ruháját, a maga fehérneműjét, akár egy utitáskában, akár kettőben.

— Természetesen! — hagyta jóvá Pál, gondolom, hogy magyarázatom segítségével kibújt az afférból.

De úgy látszott, hogy az ifju asszony alaposan végére akart járni a kérdésnek. Egészen kihagyva engem a játékból, egyes egyedül Pálhoz fordult:

— Hiszen meg akkor sokkal boldogtalanabb lehetél, mert abban az egy utitáskában mindössze egy takarónk, vagy dugóhuzónk, egy tükrünk, egy darab szappanunk volt.

Minden egyes szavát mind bánatosabb

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi álmas gyomortajosoknak, szék-szorulásban szenvedőknek.

Rapható Debreczen és vidékén minden

Igmándi keserűvíz

gyógyszertárban és jobb fűszerüzletben. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Óriási reklámmal, üzleti élelmes-séggel kitűnően bevezette nálunk ezt a cikket egy csehországi cég, amelynek Aussigban van gyártelepe. Népies magyar lapokban is reklámozta a cikket, amelyek így a magyar kisbirtokosok között is rendkívül népszerűvé lett. Később egy másik gyártelepet is létesített s ezt most jobban reklámozta. De, noha a két telep gyártmánya minőségre teljesen egyenlő, a fogyasztók már megszokták az aussigi cikket és ahhoz ragaszkodnak. Ez a csehországi cég rendkívül sok gyártmányt ad el Magyarországon. De a szükséglet olyan nagy, hogy azért a mi nagy gyáraink is kitűnően prosperálnak.

Más téren, sajnos, sokszor hiába küzdünk mi a „Pártoljuk a magyar ipart!” jelszóval az osztrák ipar ellen.

Nem hazafias föllángolással, hanem csak megfelelő tőkével, üzleti ügyességgel, élelmességgel, nagy reklámmal lehet teljesen leküzdeni az osztrák ipar uralmát.

Tőke és üzleti élelmesség: ezek az előfeltételei tulajdonképen az eredményes versenynek.

Feiler K. dr. stájer parkszanatóriuma
JUDENDORF, Gráz mellett.

A stájer Merán.

Mesés téli tartózkodás. Betegek, lábadozók, és üdülők részére, átalányárak. Pensio 14 K. tól ingyen prospektus. oo

Egyhangulag Ábrányi mellett.

A szinügyi bizottság ülése.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap délután tartotta a szinügyi bizottság a színház bérletére tett ajánlatokat. A felszólalások alapján az az álláspont alakult ki, hogy a tanács folytassa az ifj. Ábrányi Emilrel megkezdett tárgyalásokat és sürgősen fejezze be, annak a szem előtt tartásával, hogy Ábrányi ajánlata elfogadható, tervei megvalósíthatók és összeegyeztethetők a város áldozatkészségével, ha ambícióját és követeléseit a fennálló keretekbe illeszti és mérsékli.

Az ülés lefolyásáról a következő tudósításunk számol be:

Körner Adolf főjegyző elnöklété alatt jelen voltak: K. Tóth Mihály kulturtanácsnok, Kondor Kálmán, Vásáry István, dr. Tüdős János, dr. Komlóssy Dezső, Jánosi Zoltán, Kernhoffer József, Szentkirályi Tivadar, Publig Ernő, Csurka István, Tüdős Kálmán dr., Fráter Imre dr., Pezko Ernő, Freund Jenő dr., Szikszói Szabó László és Tóth István.

K. Tóth Mihály kulturtanácsnok ismerteti a pályázat eredménytelenségét s a pályázaton kívül két ajánlatot, a Márfy Károlyét és az ifj. Ábrányi Emilét. Felolvassa Ábrányinak a szinügyi bizottsághoz intézett levelét, melyben elmondja, hogy ide érkeztek

a város az ismeretes merénylet hatása alatt állott s ebben a hangulatban nem akar személyes tisztelgésével alkalmatlankodni a bizottsági tagoknál. Ujból ismerteti művészi programját s kijelenti, hogy let szí a 40 ezer korona kauciót, van forgótökeje s felszerelése méltó lesz a debreczeni színházhoz. Ezzel védekezik a sajtó egyrésznének vádjai ellen. Atyja nem drámai vezető, hanem dramaturg lesz, aki mellett egy elsőrangú rendezőt is fog tartani.

A megindult vitához Szentkirályi Tivadar szól fel elsőnek. Konstatálja a pályázat meddőségét. Most vissza kell térni arra az álláspontra, hogy ilyen rövid idő alatt nem lehet eredményes pályázattal betölteni az igazgatóságot s a tanács bölcsességére kell bízni a megoldást. Ha valaki a pályázaton kívül tesz ajánlatot, akkor a rendesnél nagyobb biztosítékot kell letennie ajánlata komolyságának bizonyítékául, ahogy azt például Beethoven tette. Javasolja, mondja ki a bizottság, hogy miután pályázat meddő volt, ajánlatosnak tartja, hogy teljesítsék Mezei Béla szinigazgató minimális kérését szerződésének hátralevő idejére.

Freund Jenő dr. hangsúlyozza, hogy a bizottság előtt egy komoly ajánlat van, az Ábrányi, amellyel foglalkozni kell. Az ebben az ajánlatban elénk tárt fejlődés gyönyörű képet nyújt a színház jövőjéről. Ha csak a művészi részről volna szó, már most meg lehetne kötni a szerződést. De Ábrányi nem ismeri a viszonyokat s téved, ha azt hiszi, hogy a debreczeni közönség el hetenkét két operát lehet meghallgattatni. — Ami a zenekar ügyét illeti, a tanácsnak és a jog- és pénzügyi bizottságnak kell iniciatívát adnia, hogy megbirja-e a város az ajánlatban követelt megterhelést. A maga részéről a zenekar fenntartási költségként az ajánlatban jelzett 80.000 koronát nem tartja reális összegnek. Állítsa fel a zenekart maga Ábrányi s adjon hozzá a város 30.000 koronát. A helyárák emelését nem kell elzárkózni, sőt feltétlenül kívánja nemcsak a helyárák, hanem a bérletárak husz százalékos emelését is. Szükséges az egy évi felmondási idő precizizozása.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatásu.

Természetes vasmentes szavanyuvíz. — Kapható érvényes receptek nélkül a gyógyszertárakban.
SCHULTES ÁGOST Szilvási-Lipóci Salvatorforrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

hanglejtéssel mondotta. Igyekeztem tréfára fordítani a dolgot.

— Nagyon természetesen, mindezt ketten is használhatjuk s nincs rá semmi ok, hogy az ember két-két darabbal terhelje magát. Csak a személyes használatra szánt dolgokat értette, például a körömkéfé.

Csak ugy találokra vettem oda ezt a szót. De ő nagyon sértődöttnek látszott s megfordulva laktópánjának hegyével a szőnyeg sarkán, fanyar, száraz hangon azt felelte:

— Pálnak meg nekem csak egy körömkéfének volt.

Összeszedtem magam tőlem telhetőleg: — Igen, a körömkéfé, az érthető; mosdószivacsot akartam mondani.

Visszahuzta a lábát a szoknyája alá és csüggeteg hangon így szólt:

— Pálnak meg nekem csak egy mosdószivacsunk volt.

Megvakartam a fületem és megkockáztattam ezt a véleményt.

— Igen, a mosdószivacs, az lehetséges. de voltaképpen a fésűre gondoltam.

— Közös volt a fésűnk is.

Erre syörnyű csend következett. Hallottam, hogy Bréval nagyon pattogtatja az ujjait aggodalmában. Annyiban hagyhattam volna a dolgot. De gyávaságnak tartottam és botorul kijátszottam utolsó ütőkártyámat:

— Igaz, elvgre fésülködhetnek egy fésűvel ketten is. De vannak még más dolgok is... Hogy a sok közül egyet említsek: a fogkefé!

— Szorongó lelekkel vártam a követke-

zendőket. Pál törölte a homlokát. A felesége kialszó tekintettel meredt a kandalló tűzébe s végre beismerte:

— Az igaz. Mindegyikünknek külön fogkeféje volt.

A feszültség megszűnt. A gyertyák élénken lobogtak s az ember könnyebben lélekezett. De a szép ifjú nő akkor fájdalmasan emelte fel a fejét s bizonyos keserűséggel kérdezte:

— E szerint nem használnád soha az én fogkefémet? Mondd!

Pál annyira nem volt elkészülve erre a kihívó támadásra, hogy nem volt ura egy szavának sem. Minthogy az én személyem már nem jött tekintetbe, mulattatott, hogy gunyosan figyeljem vergődéét. Nem volt bátorsága, hogy jelenlétembe tegye le a fegyvert és zavardottan hebegte:

— Megértheted, édesem... mint hogy van saját fogkefém, csak természetesen, hogy a magamét választom.

Madame Bréval szemmel láthatólag lecsújtotta ez a fentartás nélkül való vallomás. Szorongó melabu vett erőt ismét mindháromonkon. A hidegség annyira érezhetővé vált, hogy barátom felállt s uj hasábot vetett a kandallóba. Mikor eközben közel jutott a feleségéhez, hallottam, hogy az asszony gyöngéd hagon a fülebe suttogta:

— Mond hát, igaz-e, hogy soha sem kéfélnéd a fogad az én fogkefémmel?

Nem hallottam, mit felelt rá. De a borús hangul-t még nagyobb súlyal nehezített rá a kis társaságra. Pál felállt, hogy felcsavarja a

lámpást. A felesége nyomon követte s hallottam a lámpaellenző mögül e suttogó szavakat:

— Csakugyan... nehezedre esnek?

És nem tudva másra gondolni sem, nyomon kísérte szemével, melyből ez a néma kérdés szólt hozzá:

— Tehát nagyon nehezedre esnek?...

Tíz óra tájban nem bírta tovább, felállt s visszavonult ezzel a mentegetődéssel:

— Nem tudom, mi bajom, valószínűleg az idegeim... bocsásson meg.

Mikor a másik szobában volt, Pál olyan nyugtalaná vált, hogy azt mondtam neki:

— Ne feszélyeztesd magad, nézz a feleséged után, én majd várok egy percig.

Sokkal, de sokkal hosszabb ideig vártam, mint egy percig. Mikor végre visszatért, észrevettem egész lényén, hogy békét kötöttek. Így szólt hozzám:

— Rosszulléte megszűnt, lefekszik és kéret, hogy bocsáss meg neki... Azt hiszem, ha sietsz még eléred az utolsó omnibuszt.

Az utolsó omnibusz már husz percczel azelőtt elment, de mindent megértettem. Kimentem az előszobába, ő nyitott ajtóval s leakasztotta a felől ömet. Mikor felségítette reám a kabátot s mosolyogva nézett reám, szemembe tűnt, hogy mily ragyogóan fehér a foga. Én is mosolyogtam, mert kitaláltam mindent: míg én a szalonban vártam, madame Bréval a boudoirban meggyőzte férjét, hogy hitvesi vagyonközösségük kiterjed a fogkefére is; barátom fogának vakító fehérsége, mely a szemembe tűnt, mikor eltávoztam, Bréval fogkeféjének diadala volt.

Charles Foley.

A színház átalakítását illetőleg az a megjegyzése, hogy ennek szükségességét mindenki tudja és érzi. Indokolt az ajánlattevőnek az a kérése is, hogy az átalakítás idejére a Bikaszínház bérletárát a város térítse meg. Olyan javaslatot indítványoz, hogy a tanács hívja fel Ábrányit, hogy ajánlata komolyságának jeléül tegye le a kauciót a fennálló kerethez és anyagi erőhöz mérten tárgyalják le újra a bérlet kérdését, mert az ajánlat ilyen formában nem fogadható el.

Jánosi Zoltán hosszasan méltányolja Ábrányi ajánlatának kulturjelentőségét. Megvan győződve, hogy a két Ábrányi alatt a debreczeni színház olyan nivóra fog emelkedni, amilyen talán még sohasem volt. Az anyagi kérdéseket illetőleg magáévá teszi Freund felszólalását, csak azt teszi hozzá, hogy a színház átalakítás költségeinek maximumát 350 ezer helyett, 500,000 koronában jelöljék meg, mint amelynek amortizációját köteles fedezni az igazgató. Hogy ebben az ügyben eltérések ne legyenek, kívános, hogy Ábrányival együttesen oldják meg az átalakítást.

Tüdős János dr.: Határozott időpontot kell megállapítani a színház átalakítására és határozott összeget. Ez utóbbira elég volna 350,000 koronát venni előirányzatba, azzal a kikötéssel, hogy ha az átalakítás többbe kerülne, a többlet annuitása is terheli az igazgatót. Rövid határidőt kell kitűzni a kaució letételére és egy kidolgozott szerződéstervezet benyújtására.

Tüdős Kálmán dr. szólalt fel még és Szentkirályi Tivadar, aki visszavonta indítványát, majd Freund Jenő dr., Komlóssy Dezső s ismét Jánosi Zoltán, aki arra mutatott rá, hogy a helyárok emelése mellett könnyen vi-selheti az igazgató az egész átalakítási költség amortizálását, anélkül, hogy művészi törekvéseiben ez megbénítaná.

Több felszólalás után a bizottság azt a javaslatot hozta, hogy az ülésen ehangzotj eszmei figyelembe vételével folytassák a tárgyalásokat ifju Ábrányi Emillel és sürgősen igyekezzenek megállapodásra jutni olyan irányban, hogy az ajánlattevő megsérkelje terveinek arányát s ehhez mérten követeléseit.

Makulatur papiros olcsón kapható a kiadóhivatalban:

Darabos-utca 7. Sz.

A ref. egyház tisztviselői a presbytériumhoz.

(Saját tudósítónktól.) A debreczeni református egyházi hivatal tisztviselői és pedig: Hódy Béla levéltárnok, Csobán József pénztárnok, Szücs Elek ellenőr, Kató László árva-gondnok és Erdei József számvevő beadványt intéztek az egyház presbiteriumához, kérve hogy azt a gazdasági bizottság a tisztviselők fizetésrendezésére vonatkozó javaslatával egyidejűleg tárgyalja le.

Azt kérik ebben a kérvényben, hogy a presbyterium egyöntetűleg minden tisztviselőnek, aki legalább tíz évi szolgálati időt már betöltött, az egyház gazdasági bizottságának javaslata szerint tíz percentes korpótlékot, de legalább is két korpótlékot utalványozzon ki részükre, még pedig a mostani javadalmazás érintetlenü hagyásával a levéltárosnak 38 évi szolgálat után, a pénztárosnak 30 évi szolgálat után, az ellenőrnek 21 évi szolgálat után, az árvák gondnokának 18 évi szolgálat után. A különbség a gazdasági bizottság által javasolt és a tisztviselők által kért korpótlék között mindössze 800 korona.

A gazdasági bizottság a lakbért a törzsfizetés 20 százalékában javasolja megállapítani. Ezzel szemben kérik a presbiteriumot, hogy a lakbért a törzsfizetésnek legalább 25 százalékában állapítsa meg, mert ez egyenlősítene minden tisztviselőt az anyakönyvezetével, kinek megválasztása óta 25 százalékos lakbér jár.

E kérés teljesítése csekély áldozatba kerülne az egyháznak, mert a pénztárnok, ellenőr, számvevő, árvák gondnoka, iroda és adóügyi irnok részére megállapítandó 25 százalékos lakbér csak 630 korona többletet jelentene a javasolt megállapításhoz képest.

Végül kérik a presbiteriumot, hogy az anyakönyvezető és a számvevő részére a már eltöltött 4 évi szolgálat után 100—100 korona személyi pótlékot állapítson meg meg. E kérelemmel a gazdasági bizottsági határozatra hivatkoznak, mely szerint az irodai irnok, aki nek az egy évi ideiglenesen eltöltött idő után hatodik hónapi rendes tisztviselői szolgálat után 100 korona személyi pótlékot javasol.

A kérelmező tisztviselők adatokra hivatkozva mutatják ki, hogy kérésük minden tekintetben méltánylásra érdemes, éppen ezért alkalmasint a presbyterium sem fog elzárkózni a kérésük teljesítéséről, annál is inkább, mert az egyház részéről alig számottevő áldozatot jelent, míg a tisztviselők helyzetén jelentékenyen segítene ez a fizetésjavítás.

IRODALOM.

Diszitő Művészet. A művészi izlésnek szélesebb körben való terjesztésére az Iparművészeti Iskola egy folyóiratot szervezett. Hasznos utmutatásokkal oktat, míg közvetlenül lemásolható részletrajzaival példákat nyújt ez a lap. Van benne női kézimunka csipkétől, elemi iskolás keresztöltésektől kezdve alaphimnuszig minden féle fajta. De talál benne mintát és izlésfejlesztő képet mindaz, aki fém-, fűrész-, üveg stb. munkák iránt érdeklődik akár kedvtelésből, akár hivatásból. Főképpen pedig felvonultatja mindazt a kiváló diszitő kincset, amit népünk a múltban s művészeink a jelenben alkottak. E réven aztán a rajzoktatás számára nyújt megbecsülhetetlenül magyáros és művészi segédeszközt. A márciusi 3-ik számban közöli 100 szinompás képet, 14 színes műmellékletet és számos meglevővel szembeállítva lemásolható részletrajzot nyújt a lap közönségének s mindezt a legparabább kiállításban szép, színes, modern kivitelben. Kézimunkát kedvelő asszonyainknak, leányainknak, grafika iránt érdeklő ifjúsgunknak, általában iparművészettel foglalkozóknak melegen ajánljuk figyelmébe ezeket a hatalmas füzeteket. Munkatársai: Muhis Sándor, Rippel-Rónai József, Biró Mihály, Szablya Fischau Ferenc, Damkó József, Jászi Oszkár-né, Lesznai Anna, Helbing Ferenc, Nagy Sándor, Juhász Árpád, stb. akik így nyomtatásban is izlésre és izléses öntevékenységre oktatják a magyar közönséget. A Diszitő Művészet nemcsak anyagát tekintve változatos, hanem előállításában is sok gonddal s sokszorosításával gummihengerekről nyomó amerikai körforgón kiváló technikai készséggel ment végbe. Előfizetési ára évenként (10 füzet) 15 korona. Kiadóhivatal Budapest, V. Rudolf-tér 6. Mutatványszámot szívesen küld a kiadóhivatal.

A Teozófia márciusi száma „Meditáció kezdők részére” című cikkben I. I. Wedgwood a teki élet fejlesztéséhez kiválképpen alkalmas meditáció, koncentráció és kompenzáció folyamatait ismerteti. Besant ebben a számban is szóhoz jut; a „Mesterek” címmel a nagy Tanítók és Vallásalapítókról szól s kimutatja a ténykedésükben levő összhangot, mely bennünket is türelmességre, elfogulatlanságra intsen. W. Q. Judge novellájában „Az idők bűvös fala” mely jelentőséggű szimbolizmus rejtezik a költői forma alatt. A legújabb magyar teozófiai irodalomról és a mozgalomról a Könyvek, Hírek stb. rovatok számolnak be. A Teozófia előfizetési ára egy évre 6 korona, fél évre 3 korona. — Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, IV. Ferenciek-tére 4. szám.

„A Nő” című feminista folyóirat legújabb számában Keir Hardie, az angol képviselőház tagja és az Independent Labour Party (független munkáspárt) egyik vezérlő férfiúja írt

HANGAY SÁNDOR

legújabb versei

Fekete Haj Árnyékában

címmel jelennek meg. E könyv a Pesti Hirlapban s más fővárosi napi és hetilapokban nagy feltűnést keltett költeményeit fogja tartalmazni, valamint

Az ördög kútja

című mesedramáját.

A 160 oldalas kötet ÁRKAY LIDIA festőművésznő 3. — K.
gyönyörű pergamen borítékú címlapjával 00000

Lapunk előfizetői részére 2 korona.

!! Megrendelhető kiadóhivatalunk utján. !!

lelkesítő cikket. Bedy-Schwimmer Rózsa a „Nők Napjáról“, Göttschlich Vilma a betegápolónők szervezéséről írt nagyszabású értekezést. „Szólt a gyermek“ című megrázó költemény, melyet Perkins-Gilman után Szikra fordított magyarra és ugyancsak Szikra: „Nagyösszönnyok“ című élőképsorozata méltó feltűnést fognak kelleni. A feminizmus kiskatéja, glosszák és szemlék, továbbá Vilhelm Szidónia a kötelező állami nyugdíjbiztosításról írt cikke és a Nőtisztviselők Országos Egyesületének hírei egészítik ki a nőmozgalom érdekeit szolgáló tartalmas és magas színvonalon álló lapot. E szám érdekességét nagyban emelik Pogány Villy és Kardos Böske szellemes illusztrációi és Constantin Meunier: bányamunkásnője. A Bedy-Schwimmer Rózsa, Szikra (gróf Teleki Sándorné) és Pogány Paula szerkesztésében kéthetenként megjelenő folyóirat előfizetési ára: egész évre 5 korona, félévre 2 korona 50 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, V. Mária Valéria-utca 12.

Elnökjelölés az ipartestületnél.

Értekezlet az Iparos-körben.

Egyhangulag újra Dávidházy
Kálmánt jelölték.

(Saját tudósítónktól.) A debreczeni ipartestület elnöksége és teljes vezetősége március 22-én választás alá került. Legfontosabb a választások során az elnöki szék betöltése. E kérdéssel foglalkozott tegnap este 6 órakor az iparoskör helyiségében a debreczeni képesített iparosoknak tekintélyes nagy része. Az iparoskör tanácssterme zsúfolásig megtelt, a rendkívül érdekes értekezletről a következő tudósítás ad számot:

Biczó Gyula az iparoskör elnöke vezette az értekezletet, üdvözölte a megjelenteket, jelezve a célt, ami az értekezlet összehívására impulzust adott s átadta a szót Boruss Mihály főjegyzőnek, aki a megjelenteknek figyelmébe ajánlotta azokat a fontos teendőket, amelyek ma és a jövőben az ipartestület feladatai közé tartoznak, majd rátért az iparos törvényhozásra közel jövőben fekvő nagy kérdéseire s ajánlotta, hogy az ipartestület elnökének személyileg is olyannak kell lenni, aki a közbizalomnak örvend és teljes képességgel bir tapasztalataival és társadalmi szerepénél fogva is az elnökségre.

Jobbágy Ferenc az iparoskör alelnöke emelkedett ezután szólásra és általános helyeslések között kifejtette, hogy a debreczeni ipartestület jelenlegi elnöke úgy tudásával, mint a városban élvezett közrehatásánál fogva példés mártíva van az elnökségre s közhíjjal a többségnek akkor, amikor elnökül Dávidházy Kálmánt ajánlja.

Zellinger Ede, Varjasy Imre felszólalása után Biczó Gyula üdvözlésére küldötség ment Dávidházy Kálmánra, amely küldötségnek a tagjai voltak: Jobbágy Imre, Dorsch Hugó, Szavó József, Varjasy Imre, Horváth János, Mezey Kálmán, Manár János és Széplaky János. A küldötség élén azian megjelent Dávidházy Kálmán, aki viharos taps fogadott.

Biczó Gyula üdvözölte röviden és felkérte a jelöltség elfogadására.

Dávidházy Kálmán meghatottan mondott köszönetet az iparosok jelölésének kitüntető megnyilatkozásáért és kifejtette, hogy programja jövőre is csak az, hogy dolgozni és küzdeni kell az iparosság érdekeiért, az iparosok tekintélyéért s azokért a nagy ideáért, amelyek az iparos világ érdekében közzöjt és közhasznof képeznek. Ezuttal is hangoztatja, hogy az iparosoknak össze kell tartani és ha az ő személyét elfogadják úgy hogy az értekezlet előtt áll, akkor a jelöltséget szívesen vállalja.

Dávidházy beszéde után egy végrehajtó bizottságot küldtek ki, amely a választási ügyeket intézni fogja.

Bukarestben készült a pokolgép a debreczeni merénylethez.

(Saját tudósítónktól.) A bukaresti rendőrség munkája ma már csak kétségbeesett védekezésben és naiv mesék kitalálásában merül ki. Katarauk és Kirilovnak semmi nyoma és a hírek, amelyek arról tudnak, hogy a merénylők már átmenekültek a román határon, éppen olyan kevésbé érdemelnek hitelt, mint a rendőrségi jelentések, amelyeket pontról-pontra megcáfol az újabb nyomozás. Minden tagadás ellenére bizonyos, hogy a bukaresti rendőrség készakarva késleltette a csernovitzi távirat fölbontását és most ostoba hazugságokkal akarja elkerülni a felháborodott közvélemény kritikáját.

Mai jelentéseink a következők:

Bukarestben készült a pokolgép.

A bukaresti rendőrség nyomozása kétségtelenül megállapította, hogy a pokolgépet Bukarestben készítették. Bebizonyosodott, hogy Katarau Bukarestben csináltatta a pecsétnyomót is, amelynek lenyomatát a Miklóssy püspökhöz intézett levélben találtak és Bukarestben vásárolta azt az állatbört, amelyet a levélben leopárdbörnek tüntetett fel. A román lapok most felvilágosítást kérnek a rendőrségtől, hogy mit tudott meg a bomba eredetéről.

A rendőri nyomozás tegnap óta főképpen azt igyekszik kideríteni, hogy honnan szerezte Katarau a pokolgépet? Az egyik feltevés az volt, hogy a bomba még a balkáni háború idejéből, a román mozgósítás napjaiból származik. Katarau maga is részt vett a hadjáratban s ezért is lehetséges, hogy Katarau a bombát Bulgáriából szerezte. A rendőrségnek biztos tudomása van arról, hogy Katarau nemrégiben az arzenálban járt és itt tárgyalt egy munkással bizonyos mennyiségű dinamit megszerzéséről.

A másik feltevés, amelyet persze a rendőrség szeret hangoztatni, hogy a pokolgépet állítólag Bukarestben lakó orosz bombagyártók készítették. Ezt persze nehéz lesz a rendőrségnek megállapítani és lassanként kiderül, hogy a merénylet elvakult, fanatikus, de gyáva rományok műve volt.

Katarau szökése.

Galactól az a jelentés érkezett Bukarestbe, hogy a hatóságok már megállapították Katarau szökésének útját, Chirilau galaci

kor-máros jelentést tett a hatóságnak, hogy Galactól északra, a Pruth határfolyó mentén Foltesti és Oancea falu között valamelyik este, a napra pontosan nem emlékszik, találkozott egy emberrel, akire teljesen ráillick Katarau személyeírása. Ez az ember Oanceába ment és itt egy bárkán átkelt a Pruth-folyón, melynek tulsó partja már Bessarabiában, Oroszországban van. A bárkában nem egyedül volt, hanem egy Cara Vasile nevű nagybirtokossal, aki a szomszédos Kagulba tartott. A nagybirtokos em tudta, hogy kívül megy, de mikor a bárka a folyó közepére ért, társa megmondta neki, hogy ő Katarau és hogy szökésben van. Eszerint Katarau Romaniából a besszarabiai Kagulba menekült. Lazarescu, a foltesti rendőrség főnöke szintén úgy nyilatkozott, hogy hallott erről a hírről, de egyelőre még nem tudta ellenőrizni.

Katarau barátja.

Katarau egy év óta élénk barátságban volt egy Keleti Mariska nevű magyar származású, Kisküküllővárról való leánnyal, aki egy bukaresti fodrászüzletben volt alkalmazva. Katarau később lakást is bérelt barátja számára az Occidentului-utca 4. számú házban. A leány négy héttel ezelőtt eltűnt a lakásáról, nem tudják, hová.

A „Neues Wiener Tagblatt“ durazzói evezelőjének távirata szerint a debreczeni merénylők nyomozását Durazzóban is megkezdték, mert úgy hiszik, hogy a merénylők arra menekültek.

Eötvös Károly elmebeteg

A megtört vajda.

(Saját tudósítónktól.) A fényes magyar elme, a ragyogó politikai zseni, Eötvös Károly, szomorú sorsra jutott. Elborult az elméje. Napokkal ezelőtt elvesztette az öntudatát, mit sem tud magáról. Már régebb idő óta feltűnően érezhető volt a gyöngesége, s mindinkább rosszabbodott az állapota. Minden szerepléstől visszavonult.

A közönség azt gondolta, hogy öreg ember, pihenésre vágyik. Pedig sokkal megdöbbentőbb az esete. Még egy évtizeddel ezelőtt vetélkedtek érte, vagyont fizettek az írásáért és a legkeresettebb ügyvéd volt, dus jövedelemmel, nagy magánvagyonnal. Két háza volt Pesten és villája szemesen, a Balaton mellett és szép kis nemesi birtoka Mezősgyörgyön. De válságba sodorták a szerencsétlen körülmények. Tekintélyes summát emésztettek föl fiának, Balintnak bűnügyei és háromszaz ezer korona jáca elcsúszott az „Egyetértés“ lapvállalatán. Igen sok pénze veszett el más vállalkozásain is. Eladta pesti házait és elvishelhetetlenül meg kellett terhelnie ingatlanait.

Irodáját sem tudta tovább vezetni, becsüntette ügyvédi működését. Áldatlan harc tört ki ekkor Balint fia és házvezetőnője között. Eötvös Balint azzal vadolta az asszonyt, hogy anyagilag tönkretette az öreg urat és a saját hasznára fordította a gyöngeségét. Eközben Eötvös Károly kicsöppent a mandátumból is.

Egészségi állapota napról-napra agasztóbbra fordult. Most már teljesen elvesztette emlékező tehetségét. Nem olvas, nem ír, nem tudja, mi történik körülötte. Budán él egy kis lakásban. Ki sem mozdul a szobájából, órák-hosszat ül egy karosszékben. Nem lehet ráismerni a hajdani kedves, kövérkés magyar urra: ráncos, be-szett, sápadt, sovány. Árnyéka már csak régi nagyságának. Családja ápolja, az s nyomorúságos viszonyok között él. Baratai gyűjtöttek most össze neki 12 ezer koronát. Ha a pénz elfogy, újabb összeget fognak gyűjteni.

HIREK.

— Istentiszteletok. Holnap, vasárnap, prédikálnak a református templomokban a következő sorrendben: A Nagytemplomban dr. Baltazár Dezso püspök, a Kistemplomban 9 órakor Gáborjáni Szató G. bor segéd-lelk. 11 órakor Uray Sándor lelkész, a Kossuth-utcai templomban Hajdu Gyula s.-lelkész, az Árpád-téri templomban Páncél Jenő s.-lelkész, délután 2 órakor Kovács János vall. oktató lelkész, az Ispotályi templomban Könyves Tóth Kálmán lelkész, a városi szegényházban Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a homokkeri imaházban Boér Károly vallásánár. — Vasárnap délután pontosan 5 órakor a főiskolai oratóriumban vallásos estély lesz.

— Március 15. ünneplése. A Petőfi-Dalkör a március 15-iki évfordulót alakulása óta minden évben fényes estélyekkel ünnepelte meg. Miután az Arany-Bika építés alatt van, — a szokásos fényes ünnepség ez évben elmarad és helyette a Petőfi-szobornál történelmi szavalás, hazafias dal éneklése, s a szobor megkoszorúzása után, este 8 órakor a csapó-utcai Törő-féle vendéglő nagytermében hazafas dalok éneklésével, fehér asztal mellett fogja ünnepelni március idusát. Ez alkalommal a még életben levő 48-as agg honvédek megvendégeltetnek, s a társas vacsora folyamán a dalkör ezüst Petőfi-serlegével Hódy Béla dr. elnök fog ünnepélyes szónoklatot tartani. Ezen ünnepségre a dalkört pártoló s kedvelő hazafias közönséget ünnepélyesen meghívja a dalkör ünnepségét rendező bizottsága.

— Adományok a debreczeni vértanúk emlékművére. Tegnap, március 6-án befolyt Sesztina Jenőhöz a következő összeg: Özv. Szabó Imréné 1. Sinai Ida 5, dr. Engel Ignác 10. Nagy Bálint 1, Albus Imréné 2, Hava s Pál 2, Hirschfeld Tibor 2, Radó Sámuel 4. Medgyaszai Sándor 6, özv. Berényi Pálné 1, koronát, özv. Malejka Andrásné 40, özv. Váradi Mihalné 40, Kaiser Anna 50 fillért.

A dohánybevéltő felügyelőség ivén: Grauel Norbert 10, Páczar Zsigmond 10, Szontagh Ödön 2, Farkas 1, Rácz János 5, Liebchein Jenő és Márton 10, Várady Béla 3, Gunya Miklós 3, Krusora János 3, Stern Sándor 2, Puskás Antal 3 koronát. Összesen: 53 koronát.

Az osztrák-magyar bank ivén: Osztrák Magyar Bank debreczeni fiókja 20, Kaszanyitzky Andor 10, Neubauer Sándor 2, Sexly Emil 2, Szentessy Ferenc 2 koronát. Összesen: 36 koronát.

A magyar kir. 12. felmérési felügyelőség személyzete 50 koronát. Összesen 177,30 korona.

A „Debreczen“ szerkesztősége Darabos-u.7. Telefon 412.

Röviden mondva!

A „Valódi“ : Franck: kávépótlék a „kávédaráló“-val a legjobb. — A jó zamatja, színe és az ízletessége minden háziasszonynak állandó megelégedést és megta- karítást biztosít.

reg. no. 129/26112

— Alkuszok gabonavásárlási működése. Azok az alkuszok, kik megbízó részére rendszeresen és állandóan egy helybeli gabonakereskedő cég részére megbízásból es nem üzletszerű továbbeladás céljából vásárolják össze a gazdasági terményeket, e tevékenységük alapján kereskedelmi alkalmazottaknak tekintendők, kik üzlektetésükkel főnökök, illetve megbízójuk felhatalmazása alapján foglalkoznak s ehez képest iparigazolvány váltására nem kötelezhetők.

— A Petőfi-Dalkör közgyűlése. A Petőfi-Dalkör évi rendes közgyűlését ez évi március hó 22-én, vasárnap délután 3 órakor tartja a Csapó- és Burgondia-u. sarok iparos tanonciskolában levő körhelyiségben, a következő tárgyzorozattal: 1. Titkári, pénztári és számvizsgálói jelentések 1913. évről. 2. Működő tagok részére díszoklevelek kiadása. 3. Tejes tisztújítás és a dalkör újja alkotása. 4. Letári tárgyak selejtezése. 5. Indítványok. Ezen évi közgyűlésre a dalkör alapító, pártoló és működő tagjait tisztelettel meghívja az elnökség.

— Megbízható gyógykezelés. Zavart emésztéssel ellátott egyének, kik étvágytalanságban felfuvódásban, gyomorgörccsokban és rendetlen székelésben szenvednek, a „Moll-féle seidlitzpor“ használata által rövid idő múlva visszanyerik egészségüket. Egy doboz ára 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A gyógyszerész, cs. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuhchlauben 9. Vidéki gyógyszertárakban határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— Halálozások. Az elmúlt két napban a következő haláleseteket jelentették be az áll. anyakönyvi hivatalban: Kiss Albert ref. 37 éves, Lindenfeld Mártonné izr. 62 éves, Lajter Imre ref. 23 éves, Veress Sándorné ref. 21 éves, Matkó Sándor ref. 32 éves, Király János ref. 2 éves. Székely Imre ref. 32 éves.

Jegy

ADUNK HASZNALATRA

TAKAREKPERSELYT

BARKINÉK

TAKAREKPENZTAR

BUDAPEST, KÖTŐUTCA 8.

Névjegyek

1 óra alatt készülnek Horovitz Zsigmond nyomdájában Darabos-utca 7.

A debreczeni robbanás sebesültjeinél.

(Saját tudósítónktól.) A debreczeni robbanás sebesültjei közül most már csak ketten vannak a kórházban, Kriskó Elek görög katolikus káplán és Dávid Miklós joghallgató. Ez a két fiatal leg-súlyosabb sérülést szenvedett, különösen pedig Kriskó Elek káplán, akit igazán az Isten különös kegyelme mentett meg a haláltól.

Most, hogy mind a ketten túl vannak minden veszélyen, kimentem a kórházba, ahol Siegmund dr. osztályorvos szives engedelmével, meglátogattam a sebesülteket.

A betegek már annyira jobban érzik magukat, hogy 8–10 nap múlva elhagyhatják a kórházat.

A két beteg a szobában van, egymással szemben fekszenek a vaságyon. Kriskó Elek káplán arcán még most is meglátszik az égés, egészen a nyaka közepéig, ameddig a gallér ért, sötét barna a bőre.

A február hó 23-iki gaz merényletnek hárman estek áldozatul, a többit a kútönös véletlen megmentette.

Kriskó Elek szepesvármegyei, szász, teleki születésű 23 éves káplán úgy adja elő az esetet, hogy őt, aki térdeplő helyzetben volt, Csath Sándor dr. teste mentette meg a biztos haláltól, aki egy kissé előbbre, éppen előbbre állt Kriskó az óriási robbanásból semmit sem hallott, csak arra emlékszik, hogy a robbanás után iszonyu égési fájdalmi voltak, reverendája cafatokban lógott rajta. Ugy emelték fel a romok közül. Az egész feje és arca összeégett, két karja és jobb lába is súlyosan megsérült. Pár napig nem hallott, még most is kissé süket. Szemeivel nem látott, de már azok is gyógyulnak, de még mindig könnyeznek. Arcáról és fejről már levették a kötést s új bőr képződött az égett helyeken, bal keze azonban még mindig be van kötve.

A szerencsétlen eset óta itt van állandóan Kriskó mellett testvére Kriskó Sándor, Novák István dr. eperjesi gör. kath. püspök levéltárosa.

Dávid Miklós III-ad éves joghallgató, Csath Sándor dr. ügyvéd irodájában dolgozott s principálisa után ment a püspöki irodába s éppen akkor ért oda, amikor a robbanás történt. Dávid is súlyos égési sebeket szenvedett.

Mind a ketten panaszkodnak, hogy több értéktárgyuk eltűnt. Kriskó Elek káplánnak ezüst cigarettatárcája és az arany óralánca hiányzik. Dávid Miklós-nak pedig a télikabátját, pénztárcáját és iratai tűntek el, amelyet a robbanás után oda felrohant emberek közül vitte el valaki. Csath Sándor dr.-nak is több értékes dologja és pénze veszett oda az életével.

A rendőrség ez ügyben is erélyesen folytatja a nyomozást.

A szerkesztésért felelős: A LAPKIADÓ.

NYILT-TER

Serravalló

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

8000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító Trieszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Kitünően megvéd a

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYÚVIZ

A tüdő égítése sokféle infectiosus bajtól; a pusztá gránitcsiklóból fakad. Több epidémiánál lényesen bevált.

CLIMAX
nyerszalajmotorok és lokomobilok 3-10 HP.
Magasnyomású nyerszalajmotorok 10-100 HP.

legelőször és legmeghatározottabban szemelvényekből készült. Összetételük 1-2 HP. Állandóan zavartalan szemelvényekből készült. Egy-egy szemelvényekből készült. Széles körben ismert.

Készlet 20.000 db.

Bachrich és Társa
betéttársaság motorgyári fióktelepe
Budapest, VI, Váci-körút 59/00

Készlet 20.000 db.

GYÖNYÖRŰ
RÓZSA
MAGASTÖRZSEKET
LEGJÚTÁNYOSABBAN
SZÁLLITANAK
FISCHER és TÁRSAI
FAISKOLÁK ÉS SZŐLŐOLTIVÁNYTELEPEK
NAGYENYED.

Őszibarackfát,
mindenféle vadonczot,
gyümölcsfa akáczcsemetét,
2 éves szőlővesszőt
gyökeres igen olcsón ad Unghváry László
faiskolája Czegléd. Tessék árjegyzéket kérni.

Hajhullás ellen

lugmentes hajmosó PIXOBIN
lugmentes kamilla-hajmosó oxigénnel CIWUCO.

Ára csomagonként 30 fillér.

Füldőső:

Nemesfenyő, Rózsa, Orgona, Ibolya.

Családáig hűen utánozza ezen virágok illatát és ezeket huzamosabb ideig tartja meg, mint az „Illatsze párná skák.”

Ára csomagonként 40 fillér.

Ha az Ön helységében nem kaphatók ezen cikkek, úgy küldjön bélyegeken 30 illetve 40 fillért és hozzá portósa 10 fillért és ezért bementve kapja ezen valóban megbízható szerek bármelyikét. Gyógyszertárak, drogériák, fodrászok és egyéb szaküzletek magas rabattban és ingyenes propagandában részesülnek. — Készíti: Ciwuco Chem. Indust. Berlin. Egyedüli vezérképviselet

HOLCZER EMIL ZOLTÁN

Budapest, VIII., Szigetvári-u. 16. sz.

Gutmann Testvérek

köszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 33.

Elsőrendű porosz darab-, kocka és diószén, szoba és konyhafűtésre.

Ostrau-dombraui darab-, kocka-, dió és aknaszen, gép és kazánfűtési célokra.

Ostrai mosott, finom és durvaszemű kovácszen.

Drenkovai szén, ipari célokra, saját gőzösdünkkel szállítva.

Ostau-dombraui pirszen, öntőde és szivógázmotor célokra.

Ostrai-köszénbrikett, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.

Elsőrendű légszeszgyári pirszen, (gázcoaksz.)

Minden vasut- és hajóállomásra szállítva.

Telefonszámok:

I. 36-37, II. 36-38, III. 109-84, IV. 176-22, V. 63-89. — Interurbán telefon 33. szám.

Utánzatoktól óvakodjunk
KÖHÖGÉS BEKEDTSEG és HURUT ellen nincs
jobb, mint a valót

„MENTHOMOL-CURORKAR”.

Hatásuk gyors és biztos, nagyon kellemes, jóízűek, a gyomrot nem rontják, az étvágyat elősegítik.

A köhögési inger, valamint a hangszálak kifáradását megakadályozzák, miért is énekesek, színészek papok, szónokok állandóan használják.

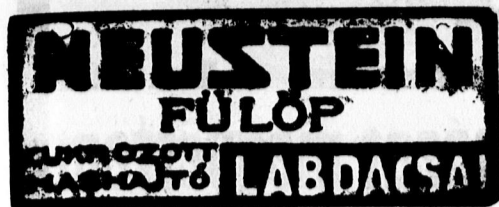
Dohányzóknak nélkülözhetetlen a száj üdítésére és a dohányszag eltávolítására. —

Ára: 1 doboz 40 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában. Vásárlásnál vigyázzunk a „Menthomol” névre, melynek minden dobozán a fent látható 4 gnóm alaknak rajta kell lennie!

Gyár: EGGER A. FIA,
csász és kir. udvari szállító, BÉCS.

Legolcsóbb és legjobb hatású Hashajtó

(Neustein Erzsébet-pilulái)

felülmúlja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől, a legjobb sikerrel használják a lealtest bántamainál, könnyű székletet szerezni egy vértisztító gyógyszer sem alkalmasabb és alkalmasabb a

Székrekedés

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozójára. Cukrozott volta miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula (a falommal 30 fillér. egy tükres 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona. A pénz előre küldése mellett bémentve.

Ovás! Utánzattól ovakodjunk „Neustein Fülöp hashajtó pilulái” tessék kérni! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. bejegyzés Szeut Lipót védjegy a Fihilip Neustein gyógyszerész aláírásával fekete vörös nyomásban olvasható. A keresk. törvény által védett csomagajainkon cégünknek rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerháza.

Szent-Lipótkhoz Wien, Plankengasse 6.

Kapható Debreczenben: Kubek Sándor Mihailovits J., Muraköz, László, Anyai J. gyógyszerészeknél.

UNGHVÁRY JÓZSEF
SZOLOTELEPEN ÉS GYÜMÖLCSFA ISKOLAJÁBAN
CZEGLED (PESTMEGYE)
Nagyobb mennyiségű
nemes gyümölcsfa-
csemete, bogróggyümölcsök, vadoncok, kerti sövények.
sima és gyökeres szőlővesszők
stb. Kaphatók.
Tessék hívertő árjegyzéket kéral.

Legfinomabb elszakíthatatlan

**„MIMI”
férfi gummióvszer**

- 1 tucat . . . . . 2 korona 50 fill.
- 2 ” . . . . . 4 korona 50 fill.
- 3 ” . . . . . 6 korona.
- 4 ” . . . . . 11 korona.

Diszkrétan küldi, a pénz előzetes beküldése mellett portómentesen:

PARFUMERIE HEZ
Budapest, VIII.,
Kőfaragó-u. 7.

Drágább gummi létezik de jobb nem!

**CSÁSZÁRFÜRDŐ
BUDAPESTEN.**

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kónos hévízű gyógyító; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaborogatások, uszodák, ki ön hölgyek és urak részére. Török- és márványfürdők; hőleg- szénsavas- és villamos vizfürdők. — A fürdők kitűnő ered. mennye használatnak főleg csuszabántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelé intányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld. az igazgatóság.

Illatszerek, háztartási cikkek, illatos szappanok, arc- és kéz-ápolási cikkek ruha és hajkefék, teák, cacaók, csokoládék

Általában az összes szakmába vágó cikkek legolcsóbb beszerzési forrása nagyban és kicsinyben

**„HEZ” illatszer nagy-
áruház 000**

Budapest, VIII., Kőfaragó utca 7.

24 oldalas illatszer és háztartási árjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük. — Kereskedők és viszonteladók kérjék nagybani árjegyzékünket.

Apró hirdetések.

Krámer József tudakozó és magán kutató vállalata Debreczen Piac-utca 58. svám. Nyomoz megfigyel és informál.

Tisztességes, komoly leány, ki házi teendőiben segédkezik és kézimunkához ért, felvétetik Péterfia-utca 16 szám földszint.

Férjhez menne 32 éves árva, karcu, barna, 150.000 kor. vagyonnal. Urak, (vagyon, vallás mellékes) akiknél gyors házasságkötés ellen akadály nincs, jelentkezzenek azonnal. „Hymen”, Eltsabethstrasse 66. Berlin 18

Utcai butorozott szoba előszobával azonnal kiadó Darabos-utca 7. sz.

Férfi, fiu ruhák és angol átmeneti kabát

ujdonságok, készen és méret szerint a legolcsóbb szabott árakon

Balázs Jenő

áruhazaban a Községi Tisztviselők Országos Egyesületének szerződéses szállítójánál

Debreczen, Piac-utca 61. sz. Szent Anna-utcával szemben. Telefon 6-28.

Boldog órái

WÄGNER „Hangszer-Király”-tól Budapest, József-körut 15 (Telefon.)

Varázsfuvola ajándékkal 4 korona. Csodareztrombita erős rézből 6 korona. Szájharmonika, dobkísérettel 3 korona. Factmbalom, 15 hanggal 4 korona. Tündérharangok, állványon 8 korona. Varráshegedő, ujdonság 6 korona. A milánói, párisi és londoni kiállításán kitüntetve az első díjjal. — Javítási szakmáhelek! — Fényképes árjegyzék ingyen!

Ovás! Ügyeljünk a „Wagner” névre és a 15. házszámra.

Felvilágosítás!

Kérje ingyen az érdekes és 4 orvos által irt értekezést 52, a mi higienikus

„Frauenschutz”-unkról.

Szabadalmazva és számos orvostól ajánlva.

Cím: Higienikus Irodalom kiadóhivatala Wien, I. Wollzeile 12

Mérlegképes

Könyvelő

12 évi gyakorlattal

ki a magyar-német levelezésben gépirásban és gyorsírásban is elsőrendű gyakorlattal bír, azonnali belépésre ajánkozik.

Cím a kiadóban.

Nyilatkozat.

Alólirott kijelentem, hogy hason nevű fiamnak úgy agyon bárki pénzt kölcsön vagy más tárgyat pénz nélkül, hogy azt soha meg nem kapja és én ki nem fizetem, a házamból pedig kiltatom.

Debreczen, 1914. március 5.

Kulcsár Gábor

fa-szerszám árus.
Kossuth-utca 47. szám.

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BÁNTALMAK, gyomorhev, rögzött SZEKREKEDES, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sosborszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsölés szer köszvény, csusz és a megülésegyéb következményei legismertebb népszer.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyamkek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szetküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs.és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Védj. megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni

Hirdetések jutányosan felvétetnek a kiadóhivatalban Darabos-u. 7.

**Kovács Gyula és Társa
Piac-utca 53. szám alatti
női divat és felöltő áruházat megvettem**

a raktáron levő áruk az alanti árakban kaphatók:

1 drb. delin blouz . . .	1 kortól feljebb	1 drb. városi bunda mokus
1 „ pongyola . . .	2.90	mokus béléssel 18 kortól feljebb
1 „ selyem blouz . . .	3.—	1 „ plüs bársony kabát 10.—
1 „ lüster köpeny . . .	4.50	1 „ leányka ruha . . . 1.—
1 „ divatos angol kabát		1 „ luster alsó . . . 1.80
hosszu . . .	4.95	1 „ cloth alsó finom 3.20
fel hosszu . . .	4.50	
1 „ tiluzsin kabát . . .	15.—	
1 „ leány kabát . . .	3.50	
1 „ színházi belépő	12.—	
1 „ szörme kabát . . .	20.—	

Szörme boák, muffok, angol kemék, selymek, delinek, creponok olcsó árban kaphatók. 00000

Tisztelettel

id. Molnár Lukács
fiók-üzlete.

HUNGÁRIA

: ÁLTALÁNOS BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG :
Központi székhely: Budapest, VII. Károly-körut 3.

Részvénytőke 6 millió korona
Biztonsági alapok 1913. év végén közel 22 millió korona.

Debreczeni vezérügynökség Piac-utca 38. szám.
Telefon 816.

Kartellen kívül

előnyös díjak és feltételek mellett köt:
Élet-, tűz-, baleset-, szavatosság-, betöréses lopás elleni, üveg-, jég és állatbiztosításokat. 00000

Vezérképviselő: **GERÉBY PÁL.**

Ügynököket és üzletszerzőket Hajdu és Szabolcs vármegyékben előnyös feltételek mellett alkalmazunk.

Eladó

egy 10-12%-al tisztán jövedelmező, Szepességi-utca 6. sz.

ház,

5.85%-os amortizációs kölcsönrel terhelve. — Mai jövedelem 2200 korona, de 1911-ben 2500 korona volt. Még beépíthető nagy terület is van hozzá. Most

pár ezer koronával megvehető!

A bordélyházak rövid idő alatt kitelepítettnek az utcából! Nagyjövőjű hely! Gyári célra kitűnően alkalmas! Értekezni lehet a helyszínen, vagy a kiadóhivatalban d. e. 9—10 óráig.

Johann Maria Farina Gegenüber dem Rudolfsplatz

csakis ez a valódi

kölniviz, kölniviz-pouder és kölniviz-szappan.

Kapható drogériákban, gyógyszerházakban és illatszertárakban.

Ne tessék elfogadni

Kölniviz-szappant, kölnivizet és poudert, ha nincsen rajta az eredeti és egyedül valódi, de sokszor utánzott JOHANN MARIA FARINA Gegenüber dem Rudolfsplatz. Akkor sem kell elfogadni helytelen és utánzott kölnivizet, kölniviz-poudert és kölniviz szappant, ha az itt jelzett eredeti készítmény nem volna kapható az Ön lakhelyen, mert a világhírű cég magyarországi képviselése:

HOLCZER EMIL ZOLTÁN, Budapest, VIII. ker. Szigetvári-u. 16.

Egyszerű levelezőlapra azonnal válaszol és közli hol szerezhető be az eredeti minőség.

